

Midhat Šamić

KAKO NASTAJE NAUČNO DJELO

*Uvođenje u metodologiju i tehniku
naučno-istraživačkog rada — opći pristup
Treće izdanje*

*Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo,
1972.*

Knjiga dra Midhata Šamića pojavljuje se već treći put u našoj javnosti sa ciljem »da zainteresovanom čitaocu objasni, u najkrupnijim potezima, proces nastajanja naučnog djela, upozna ga sa osnovnim principima metodologije i tehnike naučno-istraživačkog rada« (9).

Ističući već u uvodu da »ne postoji neka čarobna formula koja može da otkrije tajne naučnih istraživanja, kao što ne postoje ni neki brzi i mehanički postupci, koji kada se nauče i svladaju, osposobljavaju za ovu vrstu djelatnosti« (9), autor smatra da su za znanstveni rad znanstvenika potrebna dva bitna uvjeta: »da ima za to dara, prirodne dispozicije« i »da ga neko uputi u naučni rad i njegove metode« (9).

Knjiga je strukturirana u desetak dijelova.

U ekspliciranju svoje osnovne ideje Šamić govori o osobinama znanstveno-istraživačkog rada, metodi i djelu, o izboru teme, o traganju za dokumentacijom (različita priroda izvora, pomagala), o prikupljanju građe, o organizaciji i rasporedu prikupljene građe (logika rada), o redigiranju rukopisa, o dokumentarnoj podlozi rukopisa, o stilskim odlikama i gramatičkoj korektnosti (jasnoća, jednostavnost, prirodnost, konciznost), o tehničkoj obradi i štampanju rukopisa, o obrani teze i o priručnicima.

U zaključnoj riječi autor ističe četiri osnovne radnje u izradi znanstvenog djela, koje se, po njemu, očituju u pronalazanju (dolaziti do izvora), u pravilnom

rasuđivanju i zaključivanju, u organiziranju prikupljene građe i u prezentiranju, odnosno izlaganju znanstvene informacije. U »Dodatku« tiskana su dva autora znanstveno interesantna rada, o stvaralačkom procesu i o stvaralocima.

Ovo Šamićevo djelo koje je namijenjeno, kako i sam autor kaže, »u prvom redu, studentima na postdiplomskom studiju, koji su obavezni da rade magistarske i doktorske teze, kao i svakom mladom stručnjaku koji želi da se uvede u naučni rad« (177), obiluje brojnim primjerima (raznovrsne i bogate bilješke), konzistentno je u svojoj osnovnoj ideji i predstavlja bez sumnje vrijedan prilog našoj, još uvijek oskudnoj znanstvenoj, a napose znanstveno-metodološkoj literaturi.

Celestin Sardelić

Stjepan Pulišelić

SUVREMENE KLASSE U PREOBRAŽAJU

Vlastita naklada, Zagreb 1971.

Vrijedna monografija o danas značajnoj i nadasve aktualnoj temi. Iako rad S. Pulišelića predstavlja nastavak ranijih razmatranja i povezuje se s ranijim teoretski koherentnim stavovima (vidi »Suvremeno društvo«, Narodne novine, Zagreb), ipak je glavnim dijelom inspiriran stavovima u zborniku »Radnička klasa u socijalizmu«, u izdanju »Naših tema« 1969. godine.

Izvjestan nesklad uočavamo između naslova i sadržaja, što kod nas gotovo postaje običaj. Naime, ambiciozan naslov upućuje čitaoca na problematiku, a podnaslovi i sadržaj donose više kritičku analizu preobražaja suvremenih klasa. Prvo poglavlje predstavlja prikaz i kritički rezime devet različitih »teorija« o klasi, kojima su zajedničke osobine jednostranost ili eklekticizam, a zasnivaju se na »subjektivnim i iracionalnim kriterijima«.